32003E0319

TARYBOS BENDROJI POZICIJA 2003/319/BUSP

2003 m. gegužės 8 d.

dėl Europos Sąjungos paramos įgyvendinant Lusakos susitarimą dėl ugnies nutraukimo ir taikos procesą Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR) bei panaikinanti Bendrąją poziciją 2002/203/BUSP

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 15 straipsnį,

kadangi:

(1) Europos Sąjunga mano, jog ilgalaikė taika Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR) gali būti pasiekta derybomis sudarius visoms šalims teisingą taikos sutartį, gerbiant KDR teritorinį vientisumą ir nacionalinį suverenitetą, gerbiant demokratijos principus ir žmogaus teises visose regiono valstybėse, taip pat laikantis geros kaimynystės ir nesikišimo į vidaus reikalus principų, kartu atsižvelgiant į KDR ir kaimyninių šalių saugumo interesus.

(2) 1999 m. liepos 10 d. KDR, Angola, Namibija, Ruanda, Uganda, Zimbabvė, o vėliau „Mouvement pour la Libération du Congo“ ir „Rassemblement Congolais pour la Democratie“ pasirašė Lusakos susitarimą dėl ugnies nutraukimo. Po to KDR ir Ruanda 2002 m. liepos 30 d. pasirašė Pretorijos susitarimą, 2002 m. rugsėjo 6 KDR ir Uganda pasirašė Luandos susitarimą, o Kongo vidaus dialogo kontekste 2002 m. gruodžio 17 d. ir 2003 m. kovo 6 d. buvo pasirašyti Pretorijos susitarimai.

(3) 2001 m. gruodžio 15 d. Laekene Europos Vadovų Taryba patvirtino savo visišką paramą Lusakos ugnies nutraukimo susitarimui.

(4) Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė rezoliucijas 1234 (1999), 1258 (1999), 1291 (2000), 1304 (2000), 1332 (2000), 1341 (2001), 1355 (2001), 1376 (2001), 1399 (2002), 1417 (2002), 1445 (2002), 1457 (2003) ir 1468 (2003).

(5) 2002 m. kovo 11 d. Tarybos bendroji pozicija 2002/203/BUSP dėl Europos Sąjungos paramos įgyvendinant Lusakos susitarimą dėl ugnies nutraukimo ir taikos procesą Kongo Demokratinėje Respublikoje [1] turėtų būti panaikinta,

PRIĖMĖ ŠIĄ BENDRĄJĄ POZICIJĄ:

1 straipsnis

Šios bendrosios pozicijos tikslas - paremti Lusakos susitarimo dėl ugnies nutraukimo, 2002 m. ir 2003 m. kovo 6 d. sudarytų įvairių vidaus ir tarptautinių taikos susitarimų ir atitinkamų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijų įgyvendinimą ir Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR) vykstantį bendrą taikos procesą.

2 straipsnis

Europos Sąjunga remia Jungtinių Tautų ir Afrikos Sąjungos veiksmus palaikant Lusakos susitarimo dėl ugnies nutraukimo, Pretorijos susitarimo (2002 m. liepa), Luandos susitarimo (2002 m. rugsėjis) ir Pretorijos susitarimų Kongo vidaus dialogo kontekste (2002 m. gruodis ir 2003 m. kovas), taip pat atitinkamų Saugumo Tarybos rezoliucijų įgyvendinimą ir glaudžiai bendradarbiauja su šiomis organizacijomis bei kitais atitinkamais tarptautinės bendruomenės dalyviais įgyvendinant šią bendrąją poziciją.

3 straipsnis

ES ir toliau veikia siekdama, kad Lusakos susitarimą pasirašiusios valstybės griežtai laikytųsi ugnies nutraukimo, ir tuo tikslu toliau remia Jungtinių Tautų Organizacijos misiją Kongo Demokratinėje Respublikoje (MONUC) ir Jungtinę karinę komisiją (JMC). Prisimindama, kad ES yra palankiai įvertinusi užsienio kariuomenės išvedimą iš KDR, po Pretorijos (2002 m. liepa) ir Luandos (2002 m. rugsėjis) susitarimų ES ragina, kad iš KDR būtų visiškai išvesta visa užsienio kariuomenė pagal Lusakos susitarimą, Pretorijos ir Luandos susitarimus bei šiuo pagrindu priimtus sprendimus ir atitinkamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, kurių įgyvendinimą kaip pridera stebi MONUC.

[1] OL L 68, 2003 3 12, p. 1.

4 straipsnis

ES mano, kad taikos susitarimai tarp KDR ir Ruandos (2002 m. liepa) ir tarp KDR ir Ugandos (2002 m. rugsėjis) yra svarbus žingsnis normalizuojant juos pasirašiusių valstybių santykius ir atkuriant tvirtą taiką Didžiųjų ežerų regione. ES mano, kad neabejotinai būtinas visiškas šių susitarimų įgyvendinimas ir kad tai turėtų būti daroma ta pačia konstruktyvia dvasia, kuri atvedė prie bendrų susitarimų, ir ragina visas šalis liautis rėmus šiems susitarimams nepritariančias vietines grupuotes.

5 straipsnis

Europos Sąjunga siekia, kad sparčiai vyktų ginkluotų grupuočių kovotojų nusiginklavimo, demobilizavimo, repatriacijos, reintegravimo ir įsidarbinimo (DDRRR) procesas, turint omenyje skirtumą, kuris turi būti daromas tarp užsienio ir kongiečių grupuočių, kaip nustatyta Lusakos ir Pretorijos susitarimuose, kuris vaidina labai svarbų vaidmenį atkuriant taiką šiame regione. ES primena, kad šis procesas turi vykti savanoriškai, bendradarbiaujant visoms Lusakos susitarimą pasirašiusioms valstybėms, ir turi remtis tarptautinės bendruomenės koordinuotų veiksmų parama. ES remia MONUC, trečiosios šalies tikrinimo mechanizmo, ir JMC veiksmus, kaip nustatyta atitinkamose Saugumo Tarybos rezoliucijose, Lusakos susitarime ir Pretorijos susitarime (2002 m. liepa). ES siūlo tolesnę paramą nusiginklavimo, demobilizavimo, repatriacijos, reintegravimo ir įsidarbinimo procesui atitinkamomis priemonėmis, ypač remdama daugiašalę demobilizavimo ir reintegravimo programą (MDRP) Didžiųjų ežerų regionui.

ES remia KDR Vyriausybės žingsnius siekiant bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu dėl Ruados ir ragina ją toliau žengti šia linkme.

6 straipsnis

ES patvirtina, kad ji remia 2002 m. gruodžio 17 d. Pretorijoje pasirašytą visuotinį ir visa apimantį Susitarimą dėl pereinamojo laikotarpio KDR, taip pat 2003 m. kovo 6 d., Pretorijos susitarimą dėl pereinamojo laikotarpio konstitucijos ir memorandumą dėl saugumo ir kariuomenės, Kongo vidaus dialogo kontekste. ES ragina pasirašiusias šalis sąžiningai vykdyti šių susitarimų nuostatas ir dirbti drauge formuojant visa apimančią pereinamojo laikotarpio nacionalinę Vyriausybę, atsakingą už vadovavimą KDR iki pirmųjų demokratinių rinkimų siekiant kuo greičiau visiškai atkurti atstovaujamąją demokratiją, kaip svarbiausią šalies ilgalaikės ir lygiateisės raidos garantiją. ES yra pasirengusi remti šių susitarimų įgyvendinimą. ES visiškai remia JT Generalinio Sekretoriaus specialų pasiuntinį Kongo vidaus dialogui. ES dar kartą patvirtina savo pasirengimą remti pereinamąjį procesą, kai tik bus įsteigtos jo institucijos, projektais, skirtais visų pirma skatinti pagalbą gyventojams, stiprinti valstybės struktūras, ekonominei šalies pertvarkai, ir DDRRR projektais. Šiame kontekste ES pabrėžia būtinumą laikytis susitarimų, sudarytų tarp KDR ir tarptautinių finansinių institucijų, ypač KDR ir Tarptautinio valiutos fondo susitarimo dėl skurdo mažinimo ir augimo programos (PRGF).

7 straipsnis

ES ragina nedelsiant sustabdyti ginkluotą konfliktą ir smurtą visose KDR dalyse. ES griežčiausiai smerkia žiaurumus, neseniai padarytus šalies rytuose, ypač Ituri regione. Tie, kuriems už tai tenka atsakomybė, turi būti patraukti į teismą. ES primena, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutas, jam įsigaliojus (2002 m. liepos 1 d.), yra taikytinas visoms genocido veikoms, nusikaltimams žmoniškumui ir karo nusikaltimams, padarytiems KDR teritorijoje. ES skatina visišką užsienio kariuomenės išvedimą iš Ituri regiono, taip pat aktyvesnį DDRRR, visišką MONUC mandato įvykdymą ir taikos palaikymo pastangas, kurios yra gyvybiškai svarbios siekiant kokio nors stabilumo Ituri ir Kivu regionuose. ES ragina visas grupuotes Ituri regione nutraukti konfliktą ir visas šalis bendradarbiauti siekiant įsteigti Ituri sutaikinimo komisiją (IPC). ES taip pat ragina įtraukti į IPC tas grupuotes regione, kurios iki šiol jos neparėmė. ES tiki, kad IPC greičiau pasiektų sutarimą, jei jai pirmininkautų neutralūs atstovai ir jei būtų visiškai išvesta užsienio kariuomenė. ES ragina KDR, Ruandos ir Ugandos Vyriausybes panaudoti visą savo įtaką, kad būtų nutraukta įtampa ir būtų siekiama užtikrinti, kad Ituri regione sudarytos sąlygos, palankios Luandos susitarimui (2002 m. rugsėjis) sėkmingai įgyvendinti. ES atkreipia dėmesį į šiuo tikslu 2003 m. vasaryje Dar es Salame priimtą Luandos susitarimo pakeitimą ir pagal JTSTR 1468 (2003) ragina Ugandos Vyriausybę laikytis įsipareigojimų nedelsiant išvesti savo kariuomenę.

8 straipsnis

ES smerkia neteisėtą gamtos išteklių inaudojimą, kuris pagal ekspertų grupės, nagrinėjusios neteisėtą KDR gamtos išteklių ir kitokių turtų naudojimą, neseniai paskelbtą JT pranešimą yra viena iš ketverius metus trunkančio karo priežasčių ir padarinių, taip pat užsitęsusį konfliktą kurstantis veiksnys. ES visas valstybes ragina deramai atsižvelgti į ekspertų grupės išvadas ir visas atitinkamas valstybes ragina imtis būtinų priemonių. ES remia veiksmus, sutartus JTSTR 1457 (2003), kurie turėtų padėti nutraukti tokį naudojimą. ES yra pasirengusi bendradarbiauti su ta ekspertų grupe jai vykdant naują mandatą.

9 straipsnis

ES, atsižvelgdama į 6 straipsnyje apibūdintas sąlygas, užtikrina atitinkamą plėtros ir humanitarinės pagalbos KDR lygį ir laikinajai Vyriausybei teikia paramą šalies pertvarkai ir plėtrai, užtikrindama, kad iš tokios paramos turėtų naudos visi Kongo žmonės ir visi KDR regionai ir kad ji dinamiškai ir aktyviai padėtų taikos procesui skatindama kongiečių valstybės atkūrimą, gerą valdymą, ekonominės padėties gerėjimą ir pagarbą žmogaus teisėms. Taryba pažymi, kad Komisija ketina ir toliau dėti pastangas siekdama minėtų tikslų.

10 straipsnis

ES, bendradarbiaudama su kitomis su krize Konge susijusiomis regiono šalimis, atsižvelgia į pastarųjų dedamas pastangas įgyvendinti ugnies nutraukimą ir 2 straipsnyje minėtus taikos susitarimus bei JTST rezoliucijas.

11 straipsnis

ES toliau remia Arušos susitarimu grindžiamą taikos procesą Burundyje, kurio sėkmė yra susijusi su Kongo krizės sprendimu ir kuris galėtų savaime skatinti taiką ir stabilumą Didžiųjų ežerų regione. ES remia tarptautinės konferencijos taikos, saugumo, demokratijos ir plėtros Didžiųjų ežerų regione klausimais sušaukimą, kai tik tai leis padaryti Lusakos ir Arušos taikos procesų raida ir taip nutars suinteresuotos šalys.

12 straipsnis

ES pasilieka teisę pakeisti arba atšaukti bet kokią savo veiklą, remiančią Lusakos susitarimą dėl ugnies nutraukimo ir paskesnius susitarimaus, jei šalys nesilaikys jų nuostatų.

13 straipsnis

Bendroji pozicija 2002/203/BUSP panaikinama.

14 straipsnis

Šios bendrosios pozicijos įgyvendinimas reguliariai stebimas, kad būtų galima atsižvelgti į taikos proceso plėtrą KDR.

15 straipsnis

Ši bendroji pozicija įsigalioja nuo jos priėmimo dienos. Ji yra peržiūrima atsižvelgiant į įvykių raidą regione. Bet kuriuo atveju naujas sprendimas turi būti priimtas iki 2004 m. gegužės 8 d.

16 straipsnis

Ši bendroji pozicija skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2003 m. gegužės 8 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. CHRISOCHOÏDIS